

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

รายงานผลการสำรวจภาวะการปฏิบัติงานทำของบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง รุ่นปีการศึกษา 2557 - 2558

การสำรวจข้อมูลภาวะการปฏิบัติงานทำของบัณฑิตที่จบการศึกษาในแต่ละปีการศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบสถานะการปฏิบัติงานทำของบัณฑิตในแต่ละปีการศึกษา โดยฝ่ายประเมินผล ได้สำรวจและออกแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมจากบัณฑิตในวันลงทะเบียนบัณฑิต และวันซ่อมรับปริญญาประจำปี 2559 ส่วนสาขาวิชาวิศวกรรมซอฟต์แวร์ และศูนย์คอมพิวเตอร์ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้พัฒนาระบบสำรวจภาวะการปฏิบัติงานทำบัณฑิตบนอินเทอร์เน็ต เพื่อจัดเก็บข้อมูลลงฐานข้อมูลของมหาวิทยาลัยและส่งเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นนำเสนอแก่มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง อย่างไรก็ตาม ฝ่ายประเมินผลยังคงติดตามผลสำรวจไปอีก 1 ปี อย่างต่อเนื่องในกรณีที่บัณฑิตมีการเปลี่ยนแปลงสถานะการทำงานให้ได้รับข้อมูลที่แท้จริง

ผลการรวบรวมข้อมูลที่จัดเก็บจากผู้สำเร็จการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง รุ่นปีการศึกษา 2557 - 2558 ทั้งบัณฑิตและมหาบัณฑิต รวมจำนวนทั้งสิ้น 1,497 คน สรุปได้ว่า ผู้ที่สำเร็จการศึกษา รุ่นปีการศึกษา 2557 - 2558 รวมจำนวนทั้งสิ้น 1,323 คน ให้ความร่วมมือกรอกข้อมูลภาวะการปฏิบัติงานทำ คิดเป็นร้อยละ 88.37 ของบัณฑิตและมหาบัณฑิตทั้งหมดที่จบการศึกษา ซึ่งถือเป็นตัวแทนของกลุ่มประชากรโดยรวม

เมื่อพิจารณาจากสัดส่วนการให้ความร่วมมือตามระดับการศึกษา และประเภทบัณฑิต พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 1,430 คน ได้รับความร่วมมือกรอกข้อมูล 1,292 คน คิดเป็นร้อยละ 90.35 และผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 67 คน ได้รับความร่วมมือกรอกข้อมูล 30 คน คิดเป็นร้อยละ 44.78 (ข้อมูล ณ วันที่ 6 มกราคม 2560)

1. ภาพรวมการสำรวจภาวะการปฏิบัติงานทำของบัณฑิตระดับปริญญาตรี

จากข้อมูลสารสนเทศที่แสดงข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามภาวะการปฏิบัติงานทำของบัณฑิตระดับปริญญาตรีทั้งภาคปกติและกศ.บป.ของ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง เกณฑ์การพิจารณาตามสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ประจำปี 2558 จำนวนทั้งสิ้น 1,292 คน ซึ่งการสำรวจภาวะการปฏิบัติงานทำจำแนกตามเพศ สรุปได้ว่า บัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจสามารถจำแนกเป็นเพศหญิง 975 คน คิดเป็นร้อยละ 75.46 และเพศชาย 317 คน คิดเป็นร้อยละ 24.54 ของจำนวนผู้ตอบแบบสำรวจทั้งหมด (ข้อมูล ณ วันที่ 6 มกราคม 2560)

โดยมีผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมรวม 92 คน มีบัณฑิตตอบแบบสำรวจจำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 85.87 และผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะเทคโนโลยีการเกษตร 15 คน มีบัณฑิตตอบแบบสำรวจจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 93.33 และผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะวิทยาการจัดการ 250 คน มีบัณฑิตตอบแบบสำรวจจำนวน 208 คน คิดเป็นร้อยละ 83.20 และผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะครุศาสตร์ 324 คน มีบัณฑิตตอบแบบสำรวจจำนวน 300 คน คิดเป็นร้อย

ละ 92.59 และผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 445 คน มีบัณฑิตตอบแบบสำรวจจำนวน 398 คน คิดเป็นร้อยละ 89.44 และผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะวิทยาศาสตร์ 304 คน มีบัณฑิตตอบแบบสำรวจจำนวน 293 คน คิดเป็นร้อยละ 96.38

ส่วนผลการสำรวจสถานะการทำงานของบัณฑิต สรุปได้ว่า บัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ตอบแบบสำรวจได้รับงานทำงานแล้วมีจำนวน 1,017 คน คิดเป็นร้อยละ 78.72 บัณฑิตที่ทำงานแล้วและกำลังศึกษาต่อ มีจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 1.47 ส่วนบัณฑิตที่ยังไม่ได้ทำงานและมีได้ศึกษาต่อ มีจำนวน 240 คน คิดเป็นร้อยละ 18.58 และสุดท้าย บัณฑิตที่กำลังศึกษาต่อ มีจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 1.24 ของบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจทั้งหมดหากศึกษาสภาพการทำงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาโดยจำแนกตามคณะ สามารถสรุปได้ว่า

1. คณะวิทยาการจัดการ จากจำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจจำนวน 208 คน พบว่า มีบัณฑิตทำงานแล้วจำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 84.62 และบัณฑิตที่ทำงานและกำลังศึกษาต่อจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.96 และบัณฑิตที่ยังไม่ได้ทำงานและมีได้ศึกษาต่อจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 13.46 และบัณฑิตกำลังศึกษาต่อจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.96

2. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จากจำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจจำนวน 398 คน พบว่า มีบัณฑิตทำงานแล้วจำนวน 268 คน คิดเป็นร้อยละ 67.34 และบัณฑิตที่ทำงานและกำลังศึกษาต่อจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.51 และบัณฑิตที่ยังไม่ได้ทำงานและมีได้ศึกษาต่อจำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 29.65 และบัณฑิตที่กำลังศึกษาต่อจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.51

3. คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม จากจำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจจำนวน 79 คน พบว่า มีบัณฑิตทำงานแล้วจำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 72.15 และบัณฑิตที่ทำงานแล้วและกำลังศึกษาต่อ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.27 และบัณฑิตที่ยังไม่ได้ทำงานและมีได้ศึกษาต่อจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 25.32 และบัณฑิตที่กำลังศึกษาต่อ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.27

4. คณะวิทยาศาสตร์ จากจำนวน 293 และบัณฑิตที่ทำงานแล้วจำนวน 239 คน คิดเป็นร้อยละ 81.57 และบัณฑิตที่ทำงานและกำลังศึกษาต่อ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.02 และบัณฑิตที่ยังไม่ได้ทำงานและมีได้ศึกษาต่อจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 16.38 และบัณฑิตที่กำลังศึกษาต่อจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.02

5. คณะครุศาสตร์ จากจำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจจำนวน 300 คน พบว่า มีบัณฑิตทำงานแล้วจำนวน 263 คน คิดเป็นร้อยละ 87.67 และบัณฑิตที่ทำงานแล้วและกำลังศึกษาต่อจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.33 และบัณฑิตที่ยังไม่ได้ทำงานและไม่ได้ศึกษาต่อจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 8.67 และบัณฑิตที่กำลังศึกษาต่อจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.33

6. คณะเทคโนโลยีการเกษตร จากจำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจจำนวน 14 คน พบว่า มีบัณฑิตทำงานแล้วจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00

ส่วนผลสำรวจลักษณะงานที่ตรงกับสาขาที่ได้บัณฑิตสำเร็จการศึกษา พบว่ามีบัณฑิตที่ได้อ่านแล้วจำนวน 1,017 คน และบัณฑิตที่ทำงานและกำลังศึกษาต่อจำนวน 19 คน รวมบัณฑิตที่มีงานทำแล้วจำนวน 1,036 คน ซึ่งจากการสำรวจพบว่าบัณฑิตกลุ่มนี้ ได้รับงานที่มีลักษณะงานตรงกับสาขาที่จบจำนวน 652 คน คิดเป็นร้อยละ 62.93 และมีลักษณะงานที่ไม่ตรงกับสาขาที่จบจำนวน 384 คน คิดเป็นร้อยละ 37.07

โดยประเภทงานที่บัณฑิตได้ทำงานในปัจจุบันมากที่สุด ได้แก่ บัณฑิตที่ได้รับงานประเภทข้าราชการ/เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ จำนวน 315 คน คิดเป็นร้อยละ 30.41 และ บัณฑิตที่ได้รับงานประเภทรัฐวิสาหกิจ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 1.83 และ บัณฑิตที่ได้รับงานประเภทพนักงานบริษัท/องค์กรธุรกิจเอกชน จำนวน 420 คน คิดเป็นร้อยละ 40.54 และ บัณฑิตที่ได้รับงานประเภทดำเนินธุรกิจอิสระ/เจ้าของกิจการ จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 7.53 บัณฑิตที่ได้รับงานประเภทพนักงานองค์กรต่างประเทศ/ระหว่างประเทศ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.1 และ บัณฑิตที่ได้รับงานประเภทอื่น ๆ ตามบัณฑิตระบุเพิ่มเติม จำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 19.59 ตามลำดับ

หากจำแนกตามภูมิภาคที่ทำงานของบัณฑิตที่ทำงานแล้วจำนวน 1,036 คน บัณฑิตที่ทำงานในเขตภูมิภาคเหนือจำนวน 840 คน คิดเป็นร้อยละ 81.08 และบัณฑิตที่ทำงานในเขตภูมิภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีจำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 10.04 และ บัณฑิตที่ทำงานในเขตภูมิภาคกลาง มีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 1.25 ในเขตภูมิภาคใต้ มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 1.16 และบัณฑิตที่ทำงานในเขตภูมิภาคตะวันออก มีจำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 5.41 และบัณฑิตที่ทำงานในเขตภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.29 และ บัณฑิตที่ทำงานในเขตภูมิภาคตะวันตก มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.19 และบัณฑิตที่ทำงานในต่างประเทศ มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.29 ตามลำดับ

ส่วนผลการสำรวจใช้ความรู้ที่เรียนมาของบัณฑิตที่ทำงานแล้วของบัณฑิตจำนวน 1,036 คน ซึ่งจากการสำรวจพบว่าบัณฑิตกลุ่มนี้ บัณฑิตที่ใช้ความรู้ที่เรียนมามากที่สุด จำนวน 347 คน คิดเป็นร้อยละ 33.49 และบัณฑิตที่ใช้ความรู้ที่เรียนมามาก จำนวน 356 คน คิดเป็นร้อยละ 34.36 และ บัณฑิตที่ใช้ความรู้ที่เรียนมาปานกลาง จำนวน 276 คน คิดเป็นร้อยละ 26.64 และบัณฑิตที่ใช้ความรู้ที่เรียนมาน้อย จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 4.15 และบัณฑิตที่ใช้ความรู้ที่เรียนมาน้อยที่สุด จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 1.35ตามลำดับ

บัณฑิตที่ได้อ่านแล้วจำนวน 1,017 คน และบัณฑิตที่ทำงานและกำลังศึกษาต่อจำนวน 19 คน รวมบัณฑิตที่มีงานทำแล้วจำนวน 1,036 คน และสามารถสรุปสาเหตุของความไม่พึงพอใจของบัณฑิต จำนวน 177 คน โดยเรียงลำดับได้ดังนี้

1) ค่าตอบแทนต่ำ	จำนวน	58 คน	คิดเป็นร้อยละ	32.77
2) ขาดความมั่นคง	จำนวน	45 คน	คิดเป็นร้อยละ	25.42
3) ไม่ได้ใช้ความรู้ที่เรียนมา	จำนวน	39 คน	คิดเป็นร้อยละ	22.03
4) ขาดความก้าวหน้า	จำนวน	15 คน	คิดเป็นร้อยละ	8.47
5) ระบบงานไม่ดี	จำนวน	8 คน	คิดเป็นร้อยละ	4.52
6) เหตุผลอื่น	จำนวน	9 คน	คิดเป็นร้อยละ	5.08
7) ผู้ร่วมงานไม่ดี	จำนวน	3 คน	คิดเป็นร้อยละ	1.69

จากผลการสำรวจเมื่อจำแนกตามระยะเวลาของบัณฑิตที่มีงานทำแล้วจำนวน 1,036 คน ซึ่งจากการสำรวจพบว่าบัณฑิตกลุ่มนี้ ได้รับงานในระยะเวลาที่สามารถจำแนกได้ดังนี้ บัณฑิตได้รับงานทันทีเมื่อสำเร็จการศึกษาจำนวน จำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 18.15 และบัณฑิตได้รับงานภายหลังสำเร็จการศึกษาแล้ว 1 – 2 เดือน จำนวน 269 คน คิดเป็นร้อยละ 25.97 และบัณฑิตได้รับงานภายหลังสำเร็จการศึกษาแล้ว 3 – 6 เดือน จำนวน 310 คน คิดเป็นร้อยละ 29.92 และบัณฑิตได้รับงานภายหลังสำเร็จการศึกษาแล้ว 7 – 9 เดือน จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 9.85 และบัณฑิตได้รับงานภายหลังสำเร็จการศึกษาแล้ว 10 – 12 เดือน จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 6.76 และบัณฑิตได้รับงานภายหลังสำเร็จการศึกษาแล้วมากกว่า 1 ปี ขึ้นไป จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 5.41 และบัณฑิตได้รับงานระหว่างศึกษา จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 3.96

บัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ตอบแบบสำรวจได้สอบผ่านและได้รับใบประกอบวิชาชีพมีจำนวน 295 คน คิดเป็นร้อยละ 22.83 และบัณฑิตที่ไม่สอบใบประกอบวิชาชีพ หรือสอบแล้วไม่ผ่าน มีจำนวน 997 คน คิดเป็นร้อยละ 77.16 ของบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจทั้งหมดส่วนสำรวจสถิติได้รับรางวัลเกียรติคุณยกย่องในวิชาการ วิชาชีพ คุณธรรม จริยธรรม หรือรางวัลวิชาการในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ หรือระดับนานาชาติของบัณฑิต สรุปได้ว่า บัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ตอบแบบสำรวจเคยได้รับรางวัลเกียรติคุณ ยกย่องในด้านวิชาการ วิชาชีพ คุณธรรม จริยธรรม หรือรางวัลวิชาการในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ หรือระดับนานาชาติ มีจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 2.47 และบัณฑิตที่ไม่เคยได้รับรางวัลเกียรติคุณฯ ในด้านใด ๆ มีจำนวน 1,260 คน คิดเป็นร้อยละ 97.52 ของบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจทั้งหมด

ซึ่งหากพิจารณาตามประเด็นตัวชี้วัดที่ 4.1.1 ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) จากผลการสำรวจจำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีทั้งหมดจำนวน 1,430 คน โดยมีบัณฑิตร่วมมือกรอกแบบสำรวจจำนวน 1,292 คน โดยพิจารณาเฉพาะบัณฑิตที่มีงานทำหรือประกอบอาชีพอิสระหลังสำเร็จการศึกษาภายในระยะเวลา 1 ปี มีจำนวน 939 คน โดยใช้สถานการณ์การคำนวณตามตัวชี้วัดที่ 4.1.1 กรณีที่ 1 ที่พิจารณาบัณฑิตที่กรอกแบบสำรวจมากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 80 พบว่ามีบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้ออกแบบสำรวจหรือประกอบอาชีพอิสระภายในระยะเวลา 1 ปี เท่ากับร้อยละ 77.22

ส่วนการพิจารณาตามประเด็นตัวชี้วัดที่ 4.1.2 ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) จากผลการสำรวจจำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีทั้งหมดจำนวน 1,430 คน โดยมีบัณฑิตร่วมมือกรอกแบบสำรวจจำนวน 1,292 คน โดยพิจารณาเฉพาะบัณฑิตที่มีงานทำและได้งานตรงสาขาที่สำเร็จการศึกษา มีจำนวน 571 คน โดยใช้สถานการณ์ในการคำนวณตามตัวชี้วัดที่ 4.1.2 กรณีที่ 1 ที่พิจารณาบัณฑิตที่กรอกแบบสำรวจมากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 80 พบว่ามีบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้ออกแบบสำรวจหรือประกอบอาชีพที่สำเร็จการศึกษาเท่ากับร้อยละ 62.83

ส่วนการพิจารณาตามประเด็นตัวชี้วัดที่ 4.1.3 ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) จากผลการสำรวจจำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีทั้งหมดจำนวน 1,430 คน โดยมีบัณฑิตร่วมมือกรอกแบบสำรวจจำนวน 1,292 คน โดยพิจารณาเฉพาะบัณฑิตที่ผ่านการสอบใบประกอบ

วิชาชีพ มีจำนวน 294 คน ซึ่งผลการสำรวจพบว่า มีบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ผ่านการสอบใบประกอบวิชาชีพต่อจำนวนผู้เข้าสอบทั้งหมดเท่ากับร้อยละ 22.76

ส่วนการพิจารณาตามประเด็นตัวชี้วัดที่ 3.2.5 ของงานประกันคุณภาพการศึกษา กองนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง จากผลการสำรวจจำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีทั้งหมดจำนวน 1,430 คน โดยมีบัณฑิตร่วมมือกรอกแบบสำรวจจำนวน 1,292 คน โดยพิจารณาเฉพาะบัณฑิตที่มีงานทำ แต่ไม่นับรวมบัณฑิตที่ประกอบอาชีพอิสระและมีเงินเดือนอยู่แล้ว มีจำนวน 932 คน ผลการสำรวจพบว่า มีบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้รับเงินเดือนเริ่มต้น 10,850 บาทเป็นไปตามเกณฑ์จำนวน 403 คน คิดเป็นร้อยละ 43.24

สำหรับบัณฑิตที่ยังไม่มีงานทำ จำนวน 240 คน โดยไม่รวมบัณฑิตที่กำลังศึกษาต่อ พบว่า สาขาวิชาที่มีอัตราร้อยละของการไม่มีงานทำของบัณฑิต เมื่อพิจารณาจากจำนวนบัณฑิตที่จบการศึกษาและร่วมมือกรอกแบบสำรวจของแต่ละสาขา 5 อันดับแรก ดังนี้

- 1) หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ ระดับปริญญาตรี 4 ปี จากบัณฑิตจำนวน 18 คน ยังไม่มีทำงานและไม่ศึกษาต่อจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 72.22
- 2) หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการผลิต ระดับปริญญาตรี 4 ปี จากบัณฑิตจำนวน 19 คน ยังไม่มีทำงานและไม่ศึกษาต่อจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 52.63
- 3) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี ระดับปริญญาตรี 4 ปี จากบัณฑิตจำนวน 14 คน ยังไม่มีทำงานและไม่ศึกษาต่อจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00
- 4) หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการเทคโนโลยีสารสนเทศ ระดับปริญญาตรี 4 ปี จากบัณฑิตจำนวน 9 คน ยังไม่มีทำงานและไม่ศึกษาต่อจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 44.44
- 5) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ระดับปริญญาตรี 4 ปี จากบัณฑิตจำนวน 29 คน ยังไม่มีทำงานและไม่ศึกษาต่อจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 34.48

โดยมีสาเหตุของการไม่มีงานทำมากที่สุด คือ รอฟังคำตอบจากหน่วยงาน จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 37.92 รองลงมาคือ ยังไม่ประสงค์ทำงาน จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 24.58 หางานทำไม่ได้ จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 24.17 และ สุกท้าย มีเหตุผลอื่น ๆ จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 13.33

จากการพิจารณาข้อมูลจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาหลัก 8 ด้าน ได้แก่

- 1) กลุ่มสาขาวิชาการศึกษา ตามการจำแนกสาขาวิชาของ ISCED คือ สาขาวิชา การศึกษาปฐมวัย คณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์ศึกษา และสังคมศึกษา มีจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาและร่วมมือในกรอกแบบสำรวจ จำนวน 555 คน
- 2) กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และศิลป์ ตามการจำแนกสาขาวิชาของ ISCED คือ สาขาวิชาดนตรี ภาษาจีน ภาษาไทย ภาษาไทยและการสื่อสารทางธุรกิจ ภาษาอังกฤษ และศิลปกรรม (ออกแบบประยุกต์ศิลป์) มีจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาและร่วมมือในกรอกแบบสำรวจ จำนวน 195 คน

3) กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์, บริหารธุรกิจและกฎหมาย ตามการจำแนกสาขาวิชาของ ISCED คือ สาขาวิชาการจัดการทั่วไป การตลาด การบริหารธุรกิจ (การตลาด) การบริหารธุรกิจ (การบัญชี) การบริหารธุรกิจ (คอมพิวเตอร์ธุรกิจ) การบัญชี นิเทศศาสตร์ นิติศาสตร์ และรัฐประศาสนศาสตร์ มีจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาและร่วมมือในกรอกแบบสำรวจ จำนวน 288 คน

4) กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ตามการจำแนกสาขาวิชาของ ISCED คือ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีอุตสาหกรรม (คอมพิวเตอร์อุตสาหกรรม) วิทยาการคอมพิวเตอร์ และวิศวกรรมซอฟต์แวร์ มีจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาและร่วมมือในกรอกแบบสำรวจ จำนวน 103 คน

5) กลุ่มสาขาวิชาวิศวกรรม ตามการจำแนกสาขาวิชาของ ISCED คือ สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม (เทคโนโลยีไฟฟ้าอุตสาหกรรม) เทคโนโลยีอุตสาหกรรม (เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์) เทคโนโลยีอุตสาหกรรม (การจัดการอุตสาหกรรม) เทคโนโลยีอุตสาหกรรม (เทคโนโลยีการผลิต) วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร เทคโนโลยีเซรามิกส์ และเทคโนโลยีอุตสาหกรรม (เทคโนโลยีก่อสร้าง) มีจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาและร่วมมือในกรอกแบบสำรวจ จำนวน 61 คน

6) กลุ่มสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ ตามการจำแนกสาขาวิชาของ ISCED คือ สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ มีจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาและร่วมมือในกรอกแบบสำรวจ จำนวน 3 คน

7) กลุ่มสาขาวิชาสุขภาพและสวัสดิการ ตามการจำแนกสาขาวิชาของ ISCED คือ สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน มีจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาและร่วมมือในกรอกแบบสำรวจ จำนวน 2 คน

8) กลุ่มสาขาวิชาบริการ ตามการจำแนกสาขาวิชาของ ISCED คือ สาขาวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม มีจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาและร่วมมือในกรอกแบบสำรวจ จำนวน 26 คน

เมื่อพิจารณาข้อมูลทั้งหมดพบว่าบัณฑิตที่กรอกแบบสำรวจทั้งหมด จำนวน 1,292 คน เทียบกับบัณฑิตที่ไม่มีงานของแต่ละกลุ่ม จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาหลัก 8 กลุ่มวิชา มีดังนี้ กลุ่มสาขาวิชาการศึกษา จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 14.59 กลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และศิลป์ จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 17.85 กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ บริหารธุรกิจและกฎหมาย จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 30.55 กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 21.13 กลุ่มสาขาวิชาวิศวกรรม จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 19.67 กลุ่มสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ ไม่พบผู้ไม่มีงานทำ กลุ่มสาขาวิชาสุขภาพและสวัสดิการ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และกลุ่มสาขาวิชาบริการ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 11.53

หากพิจารณาจากสัดส่วนของบัณฑิตที่ผลิตได้ในแต่ละกลุ่มสาขาที่จบการศึกษา เทียบกับบัณฑิตที่มีงานทำแล้วของแต่ละกลุ่ม พบว่าบัณฑิตในกลุ่มสาขาวิชาการศึกษา จำนวน 474 คน คิดเป็นร้อยละ 85.54 กลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และศิลป์ จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 82.14 กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ บริหารธุรกิจและกฎหมาย จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 69.44 กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 76.64 กลุ่มสาขาวิชาวิศวกรรม จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 80.37 กลุ่มสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 100 กลุ่มสาขาวิชา

สุขภาพและสวัสดิการ ไม่พบบัณฑิตมีงานทำ และกลุ่มสาขาวิชาบริการ จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 88.46

ซึ่งจากการสรุปข้อมูล หากพิจารณาและวิเคราะห์จากข้อมูลแต่ละกลุ่มสาขาวิชาหลัก กลุ่มสาขาวิชาใดที่มีอัตราการว่างงานต้องเพิ่มขีดความสามารถในสาขาวิชา นโยบาย เป้าหมาย การเรียนการสอน เพื่อสามารถผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องความต้องการของตลาดแรงงาน และลดอัตราการว่างงานของบัณฑิตให้เป็นตามเป้าหมาย ทั้งนี้ควรคำนึงถึงความสมดุลเพื่อให้เกิดการพัฒนากำลังคนในการพัฒนาท้องถิ่น และการพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ภาพรวมการสำรวจภาวะการมีงานทำของบัณฑิตระดับปริญญาโท

จากข้อมูลสารสนเทศที่แสดงข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามภาวะการมีงานทำของบัณฑิตระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยราชภัฏรำปาง ประจำปี 2558 จำนวนทั้งสิ้น 67 คน ตอบแบบสำรวจภาวะการมีงานทำ 30 คน ซึ่งหากสำรวจภาวะการมีงานทำจำแนกตามเพศ สรุปได้ว่า มหาบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจสามารถจำแนกเป็นเพศหญิง 20 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 และเพศชาย 10 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ของจำนวนผู้ตอบแบบสำรวจทั้งหมด (ข้อมูล ณ วันที่ 6 มกราคม 2560)

โดยมีผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทจากคณะครุศาสตร์ รวม 9 คน มีมหาบัณฑิตตอบแบบสำรวจจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 และผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะวิทยาการจัดการ 15 คน มีมหาบัณฑิตตอบแบบสำรวจจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 และผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 29 คน มีมหาบัณฑิตตอบแบบสำรวจจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 46.67 และผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะวิทยาศาสตร์ 14 คน มีมหาบัณฑิตตอบแบบสำรวจจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 13.33

ส่วนผลการสำรวจสถานะการทำงานของมหาบัณฑิต สรุปได้ว่า มหาบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจได้งานทำแล้วมีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 ของมหาบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจทั้งหมด

หากศึกษาสภาพการทำงานของมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาโดยจำแนกตามคณะ สามารถสรุปได้ว่า

- 1) คณะครุศาสตร์ จากจำนวนมหาบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจจำนวน 6 คน พบว่า มีมหาบัณฑิตทำงานแล้วจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00
- 2) คณะวิทยาการจัดการ จากจำนวนมหาบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจจำนวน 6 คน พบว่า มีมหาบัณฑิตทำงานแล้วจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00
- 3) คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จากจำนวนมหาบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจจำนวน 14 คน พบว่า มีมหาบัณฑิตทำงานแล้วจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00
- 4) คณะวิทยาศาสตร์ จากจำนวนมหาบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจจำนวน 3 คน พบว่ามหาบัณฑิตทำงานแล้ว จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00

ส่วนผลสำรวจลักษณะงานที่ตรงกับสาขาที่ได้บัณฑิตสำเร็จการศึกษา พบว่ามีมหาบัณฑิตที่ทำงานแล้วจำนวน 30 คน ซึ่งจากการสำรวจพบว่ามหาบัณฑิตกลุ่มนี้ ได้รับงานที่มีลักษณะงานตรงกับสาขาที่จบจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 80.00 และมีลักษณะงานที่ไม่ตรงกับสาขาที่จบจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00

โดยประเภทงานที่บัณฑิตได้ทำงานในปัจจุบัน สามารถจำแนกตามประเภทงานได้ดังนี้ มหาบัณฑิตที่ได้รับงานประเภทข้าราชการ/เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 และ มหาบัณฑิตที่ได้รับงานประเภทรัฐวิสาหกิจ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.33 และ มหาบัณฑิตที่ได้รับงานประเภทพนักงานบริษัท/องค์กรธุรกิจเอกชน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 และดำเนินธุรกิจอิสระ/เจ้าของกิจการ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.33 และมหาบัณฑิตที่ได้รับงานประเภทอื่นๆ ตามที่มหาบัณฑิตระบุเพิ่มเติมจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00

และหากจำแนกตามภูมิภาคที่ทำงานของมหาบัณฑิตที่ทำงานแล้วของมหาบัณฑิตจำนวน 30 คน พบว่ามีมหาบัณฑิตที่ทำงานในเขตภูมิภาคเหนือ จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 มหาบัณฑิตที่ทำงานในเขตภูมิภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 13.33 และมหาบัณฑิตที่ทำงานในเขตภูมิภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.33

ส่วนผลการสำรวจใช้ความรู้ที่เรียนมาของมหาบัณฑิตที่ทำงานแล้วของมหาบัณฑิตจำนวน 30 คน ซึ่งจากการสำรวจพบว่ามหาบัณฑิตกลุ่มนี้ ได้ใช้ความรู้ที่ได้เรียนมากับงานที่ทำในปัจจุบัน จำแนกตามระดับดังนี้ มหาบัณฑิตที่ใช้ความรู้ที่เรียนมาระดับมากที่สุด จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 36.67 มหาบัณฑิตที่ใช้ความรู้ที่เรียนมาระดับมาก จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 36.67 ความคิดเห็นรองลงมา คือ มหาบัณฑิตที่ใช้ความรู้ที่เรียนมาระดับปานกลาง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 และมหาบัณฑิตที่ใช้ความรู้ที่เรียนมาระดับน้อยจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00

จากผลการสำรวจเมื่อจำแนกตามระยะเวลาของมหาบัณฑิตที่มีงานทำแล้วจำนวน 30 คน ซึ่งจากการสำรวจพบว่ามหาบัณฑิตกลุ่มนี้ ระยะเวลาที่ได้รับงานมากที่สุด คือ มหาบัณฑิตได้รับงานขณะที่กำลังศึกษา จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 80.00 มหาบัณฑิตได้รับงานทันทีเมื่อสำเร็จการศึกษาจำนวน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 6.67 และมหาบัณฑิตได้รับงานภายหลังสำเร็จการศึกษาแล้ว 1 - 2 เดือน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.33 และมหาบัณฑิตได้รับงานภายหลังสำเร็จการศึกษาแล้ว 7 - 9 เดือน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 6.67 และมหาบัณฑิตได้รับงานภายหลังสำเร็จการศึกษาแล้ว 10 - 12 เดือน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.33

เมื่อจำแนกตามการสอบใบประกอบวิชาชีพของมหาบัณฑิต สรุปได้ว่า มหาบัณฑิตระดับปริญญาโทที่ตอบแบบสำรวจได้สอบผ่านและได้รับใบประกอบวิชาชีพมีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 และมหาบัณฑิตที่ไม่สอบใบประกอบวิชาชีพ หรือสอบแล้วไม่ผ่าน มีจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 ของมหาบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจทั้งหมด มหาบัณฑิตระดับปริญญาโทที่ตอบแบบสำรวจเคยได้รับรางวัลเกียรติคุณยกย่องในด้านวิชาการ วิชาชีพ คุณธรรม จริยธรรม หรือรางวัลวิชาการในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ หรือระดับนานาชาติ มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 13.33 และ

มหาบัณฑิตที่ไม่เคยได้รับรางวัลเกียรติคุณฯ ในด้านใด ๆ มีจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 86.67 ของมหาบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจทั้งหมด

เมื่อสรุปผลการสำรวจภาวะการปฏิบัติงานทำของบัณฑิต ประจำปี 2558 ทั้งหมดของมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง เพื่อประโยชน์ในการวางแผนการผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน การพัฒนาประเทศให้เกิดความยั่งยืน รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถกำลังคนของมหาวิทยาลัยให้สามารถแข่งขันกับสถาบันการศึกษาทั้งภายในจังหวัดลำปางและภูมิภาคเขตภาคเหนือตอนบน จึงขอเสนอแนะแนวทางที่ได้จากการสำรวจดังนี้

1) ควรมีการศึกษาความต้องการของตลาดแรงงาน และการพัฒนาประเทศที่ครอบคลุมการผลิตบัณฑิตของทุกกลุ่มสาขาวิชา เพื่อให้เกิดความสมดุลในการผลิตบัณฑิต

2) ควรมีการศึกษาความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาขีดความสามารถของประเทศที่ต้องการบัณฑิตกลุ่มสาขาวิชาที่โดดเด่น เพื่อเป็นแนวทางในการผลิตบัณฑิตกลุ่ม ให้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน รวมทั้งมีแนวทางการประกอบอาชีพ และลดอัตราว่างงานของบัณฑิตในกลุ่มสาขาดังกล่าว

3) ควรมีการจัดทำและเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ ที่เป็นความต้องการของตลาดแรงงานที่เกี่ยวกับทุกกลุ่มสาขาวิชาในระดับอุดมศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการเลือกศึกษาต่อของนักศึกษาและนักเรียน เพื่อลดจำนวนบัณฑิตที่มีปัญหาในการหางานทำ

4) ควรสร้างอุดมคติในการทำงานแก่บัณฑิตของมหาวิทยาลัย และสร้างความคิดทบทวนดกลั่นแก่นักศึกษาที่จะเป็นบัณฑิตในอนาคตให้พร้อมเผชิญทุกเหตุการณ์ในอนาคต โดยพิจารณาจากสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน